

“L-ghan ewlieni taghna huwa li ninvolvu lil kull ċittadin, kuljum”

Intervista mas-Sindku ta' Lisbona Fernando Medina

Lisbona hija l-ewwel belt kapitali li ffirmat għall-miri tal-2030 tal-Patt tas-Sindki tal-UE. Il-belt Portugiża ghadha kemm inghatat it-titolu ta' Belt Kapitali Ekoloġika Ewropea tal-2020. Ahna hsibna li kien wasal iż-żmien li ngharrfukom dwar l-azzjoni dwar l-enerġija u l-klima tagħhom!

Lisbona hija l-unika belt kapitali fl-Ewropa bi pjan għall-bijodiversità fil-pjan ta' azzjoni dwar il-klima tagħha – X'qed toffri l-istrategija għall-bijodiversità tagħkom lill-istrategija dwar il-klima generali?

Il-bijodiversità hija parti minn strategija biex jitwasslu servizzi tal-ekosistema liċ-ċittadini tagħna, tittejjeb is-saħħa pubblika, il-kwalità tal-arja, u tizzied ir-reżiljenza

għat-tibdil fil-klima. Il-bijodiversità tipprovdi b'indikatur tal-effiċjenza tal-infrastruttura ekoloġika tagħna biex tagħti r-riżultati li jagħmluha għodda ta' adattament effettiva u tipprovdi daww l-ekosistemi b'servizzi.

Il-livell sa fejn habitat artifiċjali bħal belt jista' jigi "naturalizzat" huwa kejl importanti ta' dik l-effiċjenza. L-azzjoni dwar il-bijodiversità kultant hija sempliċi daqs l-użu ta' speċijiet nattivi, is-sostituzzjoni ta' lawns tradizzjonali bi speċijiet li adattaw ruħhom, li ma jintużawx pestiċidi għall-kontroll tal-vegetazzjoni jew l-istabbiliment ta' kontinwità ekoloġika permezz ta' allinjamenti ta' sigar jew passagġi ekoloġiċi bħal passagġi għall-fawna fuq toroq prinċipali.

Il-belt tagħkom kienet l-ewwel belt kapitali li ffirmat għall-oġġettivi tal-2030 tal-Patt tas-Sindki Ewropew, fl-2016. B'liema mod il-moviment tal-Patt tas-Sindki għenkom tiżviluppaw l-istrateġija tagħkom dwar il-klima u l-enerġija?

Kien pjuttost importanti. L-ibliet jokkupaw biss 2% tal-art tad-dinja iżda jikkunsmaw aktar minn 2/3 tal-enerġija tad-dinja u huma responsabbli għal aktar minn 70% tal-emissjonijiet globali ta' CO₂. Hekk kif iż-żoni urbani jkomplu jikbru, l-impatt tagħhom fuq il-klima jidied. Iżda dawn jipprezentaw ukoll opportunità kbira biex jigu mitigati l-effetti tat-tibdil fil-klima b'impatt sinifikanti.

Bħala s-Sindku ta' belt kapitali Ewropea u belt kostali, jien konxju sew tal-isfidi ta' klima li qed tinbidel iżda wkoll tar-responsabbiltà tagħna u l-abilità biex nirbhu l-għieda dinjija kontra t-tibdil fil-klima. Għal dan, neħtieġu approċċ u koordinazzjoni globali. Li jkollna organizzazzjonijiet u gruppi bħall-Patt tas-Sindki li jaġixxu bħala pjattaformi għall-kooperazzjoni u l-iskambju ta' għarfien huwa essenzjali biex nimxu lejn din il-bidla li hija neċessità assoluta. Il-partecipazzjoni tagħna tejbet il-pjanijiet ta' azzjoni tagħna u saħħet l-impenji tagħna għall-2030 u wara.

Lisbona hija l-Belt Ekoloġika Ewropea tal-2020, prosit! Kif hejjejt l-applikazzjoni tagħkom?

Dan ilu għan għal xi żmien. Mhux il-premjju per se, iżda l-possibbiltà li nuru l-isforzi tal-ibliet Ewropej lejn is-sostenibbiltà urbana u li nissieħbu mar-rebbieħa u l-finalisti fin-Netwerk ta' Bliet Kapitali Ekoloġiċi Ewropej.

Huwa ta' pjaċir kbir għalina li ġejna magħżulin bħala l-Belt Kapitali Ekoloġika

Ewropea għall-2020 u ninsabu herqana biex nispiraw bliet oħrajn biex jieħdu l-istess triq. Lisbona ilha impenjata sew lejn futur sostenibbli fejn l-iżvilupp ekoloġiku huwa parti minn governanza attiva. Aħna ilna ninvestu f'infrastruttura ekoloġika urbana bħala għodda għall-adattament għall-klima, u ftaħna għadd totali ta' 9 kurituri bijoloġiċi u aktar minn 350 ettaru ta' spazji ekoloġiċi godda – żieda ta' iktar minn 20% fi fteit iktar minn deċenju. Dan kien ċentrali fl-applikazzjoni tagħna u din il-viżjoni kienet iċċarata iktar mit-tim tagħna, li saħħaħ l-istrateġiji tagħna matul it-tliet applikazzjonijiet tagħna.

X'inhuma l-pjanijiet tagħkom bħala parti miċ-ċelebrazzjonijiet tal-Premju tal-Belt Kapitali Ekoloġika għall-2020? X'avvenimenti wieħed m'għandux jitlef?

L-għan ewlieni tagħna huwa li ninvolvu lil kull ċittadin, kuljum. Aħna se nirnexxu fil-ġlieda kontra l-emerġenza klimatika biss jekk noħolqu l-bidla fil-ħajja ta' kuljum tagħna kemm fuq livell personali kif ukoll professjonali.

Sabiex nagħmlu dan, għandna programm ta' ispirazzjoni. Dalwaqt noħorġu lista sħiħa ta' inizjattivi brillanti, iżda żgur li nixtiequ nenfazzjaw iċ-ċerimonja ta' ftuħ uffiċjali (10 ta' Jannar 2020), il-[Urban Future Global Conference 2020](#) (1-3 ta' April), il-[Planetiers World Gathering](#) (23-25 ta' April) u l-ftuħ tal-Ġimgħa Ekoloġika Ewropea (1 ta' Ġunju). Lisbona hija l-ewwel belt kapitali Ewropea tan-Nofsinar li kisbet ir-rikonoxximent ta' Belt Kapitali Ekoloġika Ewropea. Aħna se nibnu fuq dan il-premjju biex jgħinna nqajmu kuxjenza u nirsistu fuq agenda globali iktar ambizzjuża għall-iżvilup